М. М. Ксенофонтова
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ

Розвиток туризму в регіонах з метою відновлення фізичних та психічних сил населення України, збереження унікальної матеріальної та нематеріальної спадщини сільських територій, після проведення карантинних заходів, підвищить економічну привабливість регіонів України, підвищить якість туристичних послуг, збільшить кількість в'їзних туристів та екскурсійних туристів регіону.

Development of tourism in the regions in order to restore the physical and mental strength of the population of Ukraine, preserve the unique tangible and intangible heritage of rural areas, after quarantine measures, increase the economic attractiveness of Ukraine, improve the quality of tourist services, increase the number of incoming tourists.

Стратегія – це узагальнена модель майбутнього стану економіки регіону та планових дій щодо його досягнення, яка встановлює основні напрями, цілі та пріоритети діяльності, визначає критичні ресурси та необхідні нововведення, включає засоби реалізації пріоритетів та індикатори досягнення планованого результату.

Метою статті є розвиток туризму в регіонах, з метою відновлення фізичних та розумових сил жителів України після карантинних заходів, збереження унікальної матеріальної та нематеріальної спадщини сільських територій, що дозволить збільшити економічну привабливість регіонів України, підвищити якість надання туристичних послуг, збільшити кількість в'їзних туристів та екскурсантів у регіон.

Стратегічна ціль «Формування здорового способу життя жителів України після загального карантину» реалізується через програму «Туристична привабливість регіонів та залучення населення до здорового способу життя».

Стратегічна ціль 1	*Покращення підготовки фахівців в галузі туризму*
Стратегічна ціль 2	*Підвищення поінформованості населення України про туристичний розвиток в регіонах*
Стратегічна ціль 3	*Представлення програм туристам після завершення карантину в туристично-інформаційних центрах*
Стратегічна ціль 4	*Розвиток народних традицій і культури в регіонах; підвищення якості та переліку туристичних послуг*
Стратегічна ціль 5	*Підвищення регіонального іміджу селища, в якому створено доступні сучасні умови для відновлення індивідуального здоров'я як стану повного фізичного та психічного благополуччя населення*

З початку реформи децентралізації та утворення об'єднаних територіальних громад частка доходів загального фонду місцевих бюджетів (без трансфертів з державного бюджету) у ВВП поступово збільшувалася – із 6,15% у 2016 році до 6,92% за підсумками 2019 року (таблиця 1).

Таблиця 1

Співвідношення доходів місцевих бюджетів та ВВП України

Рік	Доходи загального фонду місцевих бюджетів (без трансфертів з державного бюджету), млн грн	ВВП, млн грн	Частка доходів місцевих бюджетів у ВВП
2014 рік	80 230,1	1 586 915	5,06%
2015 рік	101 574,7	1 988 544	5,11%
2016 рік	146 648,3	2 385 367	6,15%
2017 рік	192 671,5	2 983 882	6,46%
2018 рік	234 105,1	3 560 596	6,57%
2019 рік	275 169,8	3 974 564	6,92%

Передумови розвитку туризму в Сумському регіоні:

- Створено 38 територіальних громад;
- Кількість рад - 187;
- Площа, яку займають громади – 10376,2 км;
- Кількість населення – 757042 осіб;
- Користувачі Інтернет – 67% населення;
- Частка користувачів ПК у загальній чисельності населення – 41%;
- Наявність 15 туристичних об'єктів світового та національного значення, 61 пам'ятка монументального мистецтва та 428 пам'яток архітектури, 2 державних історико-культурних заповідників, 1 національний заповідник;
- 12 садиб сільського зеленого туризму;
- Створено 652 фермерських господарства, 129,3 тис. особистих селянських господарств;
- Проходять щорічно 4 Міжнародні фестивалі та 6 всеукраїнських.

Можна зробити висновки, що в регіонах України і в Сумському регіоні зокрема є всі передумови для збереження та розвитку регіонального туризму, відновлення психічних та розумових сил жителів регіону та підвищення економічної привабливості регіонів.

Список використаних джерел:

1. *Економічний і соціальний розвиток України на 2020 рік: оновлені основні макропоказники URL: https://decentralization.gov.ua/news/12362*
2. *Загальні відомості про Сумську область URL: http://sm.gov.ua/uk/2012-02-03-08-02-55.html*

В. О. Мартиненко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ВПЛИВ ТУРИЗМУ НА РОЗВИТОК ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Визначено чинники та перспективи розвитку туризму в об'єднаних територіальних громадах. Виявлено пріоритетні напрями розвитку туризму в ОТГ та розглянуто передумови формування туристичних дестинацій в ОТГ. Зазначено, як туризм розвиває ОТГ, що має робити влада ОТГ, що отримає бізнес та громада.

The factors and prospects of tourism development in the united territorial communities are identified. Priority directions of tourism development in the ATG have been identified and the prerequisites for the formation of tourist destinations in the ATG have been considered. It is outlined how tourism develops the UGT, which should be done by the UGT authorities, which will receive business and community.

Одним із перспективних напрямків соціально-економічного розвитку країни, регіонів, об'єднаних територіальних громад вважається туризм. Адже туристичне господарство генерує 11 % валового продукту в світі, а туристична індустрія – 4,2 %. В Україні вклад туризму у ВВП складає близько 2 %. Хоча все ж це мала частка, але якщо говорити про перспективу галузі туризму, то слід зазначити, в Україні сьогодні є всі передумови швидкому й успішному розвитку туризму, як іноземного, так і внутрішнього: зручне географічне розташування, численні природні ресурси, клімат, історико-культурний та рекреаційний потенціал. Проте, неефективне і нераціональне використання природних ресурсів, застарілість матеріально-технічної бази та недостатня розвиненість інфраструктури, недостатньо розвинена система транспортного обслуговування туристів, погіршення соціально-економічної ситуації в країні, анексія Криму, військові дії у східних регіонах України, недостатній рівень якості туристичних послуг, відсутність чіткої стратегії розвитку і регулювання індустрії туризму є причинами нестабільності, які сповільнюють розвиток туризму в Україні та гальмують розвиток туристичної індустрії [1].

З огляду на це, туристична сфера потребує максимальної уваги з боку органів публічної влади для підвищення якості вітчизняного туризму. Особлива роль в цьому процесі належить місцевим органам самоврядування